

Kayıp bir yüzün peşinde

Murat Gülsoy'un 'Ve Ateş Bizi Tüketiyor' romanı fiziksel ve zihinsel bir kayboluş, başka bir cepheden bakılınca da bir arayış macerası. Burada dünya, keşfedilecek muazzam bir yüz. Gittikçe yaklaşılana ama hiçbir zaman ele geçirilemeyen o yüz, oralarda bir yerde

ERGUN KOCABIYIK

Ne zaman aynadaki yüze baksam, bilmiyorum hangi yüz bana bakıyor; bilmiyorum hangi yaşlı yüz sessizce ve bezgin bir öfkeyle kendi imgesini arıyor. Jorge Luis Borges, "Bir Kör", Sonsuz Gül içinde.

MURAT GÜLSOY'un yeni romanı 'Ve Ateş Bizi Tüketiyor' ilginç bir şekilde kimlikle açılıp yine kimlikle kapanıyor.

"... adamın kimliğini cebimden çıkarıp fotoğrafı incelemeye koyuldum. Acaba şimdi neye benziyordu? Nasıl değişmişti? Saçları dökülmüş olmalıydı, fotoğrafta otuzlu yaşlarında görünmesine rağmen şakakları açılmıştı. Büyük bir dikkatle bakmıştı objektifin karanlık kuyusuna. (...) Sonuçta hepimiz öyle ya da böyle o karanlık kuyuya gözümüzü dikeriz fotoğraf çektiğimiz."

Kahramanımız -kendini ifadesiyle- ifadesiz, donuk bir adam dışarıdan bakıldığında. Oysa kafasının içinde düşünceler, hayaller cirit atıyor. Kırılmış bir vazo gibi dağılmış bir zihinle karşı karşıyayız. Cebinde kayıp bir adamın eski

kimliği ile labirentvari bir kentin sokaklarında 'kayıbolan' bir hikâye anlatıcısı o. Gözlerin karanlık kuyusuna düşmüş bir adam. Bu kara delik, hayat gibi karışık ve belirsiz; ama bir o kadar da macera dolu bir dünyaya açılıyor. Hem içeride hem de dışarıda bir dünya burası. "Tekrar kendi yüzümü canlandırmaya çalıştım aklımda, olmadı. Bu normal bir şey miydi? İnsan kendi yüzüne bu kadar yabancı olabilir miydi? Yoksa bende mi bir tuhafılık vardı bu gece? Sanki cebimde taşıdığım komşumun kimliği ağır bir taş olmuş, beni yavaşlatıyordu. Düşüncemi de bedenimi de..."

'LABİRENT İÇİNDE BİR LABİRENTTE'

Roman boyunca süren uzun gece sona erip hava aydınlanırken, bir polis, kendini otuzlu yaşlarında sanan, belki de gerçekten otuzlu yaşlarında olan, belki de zaman zaman otuzlarında olan kahramanımıza yaklaşmış kimliğini sorar. Adsız kahramanımızın üzerinde sadece, aradığı yaşlı komşusunun yıpranmış ve bir taş gibi ağır kimliğinden başka bir şey yoktur. Polis kimlikteki fotoğrafa bakar, sonra gözlerini adama dikip yüzünü inceler. Adsız adamın çaresiz bakışlarına dudaklarından dökülen şu kelime eşlik eder: "Kaybolmuş". Kaybolan kimdir? Zihin sağlığını yitirmiş emekli bir ağır ceza reisi mi? Arayan kimdir? Yoksa bir bunağı arayan başka bir bunak mı? Acılarına hayalleriyle bastırın, artık her şeyi dilemediği gibi hatırlama mertebesine ulaşmış birisi mi?

'Ve Ateş Bizi Tüketiyor' fiziksel ve zihinsel bir kayboluş, başka bir cepheden bakılınca da bir arayış macerası. Burada dünya, keşfedilecek muazzam bir yüz. Gittikçe yaklaşılana ama hiçbir zaman ele geçirilemeyen o yüz, oralarda bir yerde. Hemen şuracıta ama maskesi her sıyrışımızda maskenin gerisindeki yüzün arkasına dolanveriyor. Uzun ince bir yolda yürüsek de bir labirentte değil miyiz; labirent içinde bir labirentte. Çıkışı arıyoruz; çıkış arıyoruz geceden gündüze. Labirent, bir maske; yüzü örtüyor. Labirent, saklı bir yüzün mevcudiyetine dair bir vaat. Labirent, bir sav; daima bir yüz içinde olduğumuz ve bir yüzün içimizde olduğu savı. Labirent bir hikâye, hikâye içinde hikâye içinde... hikâye. Kahramanımız bir yüzde, bir labirentte, bir hikâyede kaybolmuş birisi. Bulma umuduyla ararken kaybolmuş birisi.

'NİHAİ YÜZ BİR KURUKAFADIR'

"Dostlar arasında neşeyle sohbet edip güldüğümüz, zamanın durduğu o mutluluk anında, ölüm ürkek bir yabancı hayvan gibi ormanın karanlığına çekilir" diyor ve ekliyor kimliksiz kahramanımız, "bir gün geri dönmek üzere." Ve "Nihai yüz bir kurukafadır" derken, biz okurun kulağına şunu fısıldar gibi: Hikâyeler kurukafaların maskeleridir. Bizler hikâyesizken çıplak olmaktan da öteyiz, bir iskeletten ibaretiz, ölüyüz. O yüzden "bilinç kendi yokluğunu hayal edemez." Kimliklerimiz hikâyeden yapılmıştır. Hikâyeler anlatmayı bırakmamız gerektiğini biliyoruz tıpkı Şehrazat gibi. Susarsak ölüyoruz ve hiç vakit kaybetmeden yüzümüzü örterler.

